

Verslag dialoogtafel/workshop 'Buurtbouwstenen en mantelzorg' met Niels Brewaeys van i-mens

Inleiding

Niels werkt bij *i-mens*, een fusie van *Solidariteit Voor Het Gezin* en *Thuishulp* (Ferm, Familiehulp en Familiezorg). Hij is daarbij werkzaam in 2 zorgzame buurten (Aalst en Molenbeek), bij buurtgerichte gezinszorg en bij een project in Lokeren.

Een zorgzame buurt is voor Niels een buurt waar personen, ongeacht leeftijd of hulp- en zorgvraag, comfortabel in hun huis en/of vertrouwde buurt kunnen blijven wonen. *We willen ervoor zorgen dat een persoon met een zorgnood 1 keer een vraag moet stellen en dan op het juiste moment de juiste hulp krijgt (formeel of informeel). We vertrekken in onze zorgzame buurt vanuit de zelfregie, we gaan daarbij uit van wat de persoon zelf kan/wil.*

We zetten in onze buurten in op 3 fronten:

- Empoweren van buurtbewoners;
- Ondersteunen van mantelzorgers;
- Verbinden van het formele netwerk.

Buurtbouwstenen zijn de voorwaarden om van een zorgzame buurt te kunnen spreken.

Niels ervaart de Buurtverbinder als matchmaker.

In deze dialoogtafel/workshop legt hij zijn publiek een aantal stellingen voor. Zie ook zijn [presentatie](#).

Types hulpvragen

Mensen gaan elkaar niet zomaar helpen, eerst moet je verbinding en vertrouwen creëren.

Welke hulp wordt aangevraagd is – behalve overal veel digitale hulp – anders per buurt:

- In Aalst zijn de belangrijkste hulpvragen gericht op administratieve hulp, gezelschap houden en gezondheidszorg (vragen toegeleid naar professionelen: bij wie moet ik best zijn met welk kwaaltje?).
- In Molenbeek zijn er niet echt vragen rond gezondheidszorg. Daar zijn heel veel eenzame mensen. Er is veel vraag naar begeleiding per bus of te voet van mensen die niet meer alleen naar de winkel durven gaan.

Hoe gemakkelijk is hulp vragen?

- Wie ontlasten we met burenhulp? Zowel de mensen zelf, de mantelzorgers als de professionelen (want de druk is daar heel hoog). We nemen geen werk van professionele hulpverleners af door burenhulp aan te bieden. Helpen is een natuurlijke reactie. De meeste professionelen zijn dankbaar dat ze tijd kunnen besparen want ze zijn overwerkt.

- Vraagschaamte zit wat in ons DNA. Veel mensen durven geen burenhulp vragen. Het hangt af van de relatie met de buur, en of het met of zonder verplichting is iets terug te doen. Wederkerigheid is belangrijk in de buurten.
- De waarde zit vooral in het geven: de 'gever' voelt er voldoening bij, voelt zich belangrijker als zij/hij dingen doet, vindt daar kracht in. Cfr. in de politiek gaan om jezelf waardevoller te vinden. Ik voel me minderwaardig als ik enkel krijg.
- Vlamingen denken dat ze erg sociaal zijn, maar we zijn eigenlijk nogal op ons eigen (als je vergelijkt met het buitenland).
- Het is leuker om iemand die je tegenkomt iets te vragen dan te moeten aabbellen.
- Voor mensen van andere culturen is het belangrijk om de juiste informatie te hebben: welke in-kopen doen, hoe meehelpen met de rituele was, enz.
- Professionelen hebben niet altijd tijd om langs te komen. Het kan gaan om iets kleins zoals het afval van de burens mee buitenzetten.
- **Belangrijk is samen werken aan een sfeer zodat mensen elkaar spontaan helpen.** Daartoe loopt bv. het experiment *Voorzorgcirkels*. Tien mensen zijn daarbij samengezet met als bedoeling later bij elkaar terecht te kunnen.

Mantelzorg

- Kloppen mantelzorgers makkelijker aan bij professionele zorgverleners die betaald worden, of bij burens waarbij je moet rekenen op de goodwill? Bij burens vraag je om een mening, bij professionelen vraag je advies.
- Tip: ga samenwerken met *Steunpunt Mantelzorg* dat infosessies geeft en mensen voedt rond zelfzorg. Het is bv. belangrijk ontlast te worden van bepaalde taken.
- Mantelzorgers moeten zichzelf eerst al erkennen als mantelzorger. Om dan ook hulp te gaan of durven vragen... Mantelzorgers denken te veel dat ze zelf alle zorg op zich moeten nemen, en gaan er dan onderdoor. Dit is erg persoonsgebonden. Probeer dus ook andere hulp in te schakelen.

BUURTVERBINDERS

- Debbie en Amina zijn buurtverbinders. Zij zijn betaalde krachten.
- De projectmiddelen komen via Zorgzame Buurten.
- De werking is nu aan een derde jaargang. Met beperkte middelen wil men inzetten op verduurzaming.
- Belangrijk is eerst een netwerk opbouwen door op straat rond te lopen. Zo ontstaat een goede kennis van de sociale kaart.
- Grijze zone: wanneer naar een buur en wanneer naar een professionele zorgverlener doorverwijzen? Daarbij ook rekening houden met: wat wil de persoon met zorgnood?